

UMCG Onderzoeksfonds Veilig Gebruik Medicijnen Jaarverslag 2025

Het UMCG Onderzoeksfonds Veilig Gebruik Medicijnen (VGM) steunt wetenschappelijk onderzoek naar een veilig gebruik van medicijnen in het UMCG. Dit onderzoek richt zich op het voorkomen van fouten met medicijnen en van bijwerkingen van medicijnen.

Voorwoord

Vanzelfsprekend beginnen wij met het bedanken van onze donateurs. Zonder hen is financiering van onderzoek door het Onderzoeksfonds VGM niet mogelijk. Daarnaast waardering en dank voor iedereen die ons in 2025 gesteund hebben.

Organisatie

Artsen, apothekers, verpleegkundigen, apothekersassistenten en vele andere medewerkers in de gezondheidszorg zorgen voor veilig gebruik van medicijnen. Helaas gaat er toch wel eens iets mis. De arts schrijft een medicijn voor dat niet goed past bij de ziekte van een patiënt. Of minder gewenst is vanwege gebruik van andere geneesmiddelen. Ook kan het gebeuren dat u niet het goede middel krijgt van de apotheker. Of de verpleging maakt het medicijn niet goed klaar of geeft het verkeerde medicijn. Ook de patiënt speelt een rol bij goed gebruik van medicijnen. Hij of zij is daarbij afhankelijk van goede informatie. En zelfs als alles goed gaat, kan een medicijn bijwerkingen hebben.

Door onderzoek weten we steeds beter wat er mis gaat en hoe vaak. En welke bijwerkingen op kunnen treden. Maar we weten nog steeds niet alles over hoe onveilig geneesmiddelgebruik zo goed mogelijk te voorkomen is. Of anders gezegd: welke maatregelen helpen om veilig gebruik van medicijnen te bevorderen. Onderzoek naar die maatregelen is daarom hard nodig.

Onderzoek voorkomt schade en overlijden

In Nederland worden elk jaar zo'n 33.000 mensen acuut opgenomen als gevolg van deels vermijdbare schade door geneesmiddel gebruik. Van hen overlijden er elk jaar zo'n 1000 mensen. Ter vergelijking: in het verkeer vallen jaarlijks ongeveer 600 doden. Dat aantal van 1000 moet omlaag en dat kan ook. Als we maar maatregelen zouden vinden die een veilig gebruik van medicijnen bevorderen. Daar kan onderzoek bij helpen. Denk bijvoorbeeld aan onderzoek naar geheugensteuntjes bij het innemen van medicijnen. Als onderzoek laat zien dat die goed werken, dan vergeten mensen minder hun medicijnen in te nemen.

Bestuur

Aan het begin van het jaar is R.H.K. Jacobs vervangen door J.O. Wolters als penningmeester. Sinds oktober 2025 is de positie vacant en wordt waargenomen door Mw. Mr. A.J. Prummel.

Prof. Dr. J.G.W. Kosterink	Voorzitter
Vacant, waarneming A.J. Prummel	Penningmeester
Prof. dr. P.M.L.A. van den Bemt	Secretaris

Toetsingscommissie Onderzoeksaanvragen

Het fonds heeft een wetenschapscommissie die, de door de onderzoekers ingezonden projectvoorstellen beoordeelt aan de hand van objectieve beoordelingscriteria en beslist of er een geldbedrag toegekend wordt. De wetenschapscommissie bestaat uit de volgende personen.

Prof. Dr. P. Denig	Voorzitter
Prof. Dr. M.N. Lub-de Hooge	Lid
Prof. Dr. P.G.M. Mol	Lid
Dr. J. van Boven	Lid

Fondsenwerving

Het Onderzoeksfonds VGM werft gelden vanuit het bedrijfsleven, particulieren en onderwijsinstellingen. Het fonds richt zich met name op Noord Nederland. Het geeft donateurs de mogelijkheid om specifiek onderzoek naar een veilig gebruik van medicijnen in het UMCG te steunen. De website biedt de mogelijkheid om rechtstreeks online te doneren. Dit kan structureel of eenmalig. Daarnaast is op de website informatie te vinden over het doen van schenkingen met belastingvoordeel.

Om de donateurs op de hoogte te houden van de activiteiten van het fonds wordt een nieuwsbrief verspreid. In 2025 zijn twee nieuwsbrieven uitgekomen.

Opbrengsten

Op dit moment zit € 13.420,91 in het Onderzoeksfonds VGM. Dit is nog steeds een bescheiden bedrag, hetgeen vooral komt omdat het fonds geen professionele fondsenwerver heeft.

Besloten is om voor dit bedrag in 2026 een call uit te schrijven voor het indienen van projectvoorstellen voor onderzoeken en om het Onderzoeksfonds daarna op te heffen. Het bestuur verwacht namelijk niet dat de inkomsten de komende jaren zullen veranderen.

Onderzoeksvoorstellen 2025

Vanwege het nog geringe bedrag in het fonds, is tot op heden nog geen mogelijkheid geboden om projectvoorstellen voor onderzoek in te dienen. Dit zal dus in 2026 wel gaan gebeuren.

Overige subsidie aanvragen rondom Veilig Gebruik Medicijnen 2024

In 2024 zijn enkele grote subsidies gehonoreerd voor onderzoek naar veilig gebruik medicijnen:

- KNMP call Hartfalen: COHESION onderzoek naar veilig gebruik medicijnen bij hartfalen (1,44 miljoen euro)
- ZonMW GGG complexe interventies: FUTURE onderzoek naar veilig gebruik medicijnen bij pubers en jongvolwassenen met jeugdreeuma, chronisch inflammatoire darmziekten of cystic fibrosis (879.000 euro)
- INTERREG NWE: PREWAPHARM onderzoek naar vermindering medicijnresten in water (5,9 miljoen euro).

Het gaat in alle gevallen om consortium aanvragen, waarin het UMCG participeert.

Ook is een subsidie aanvraag voor 650.000 euro bij NWO ingediend voor onderzoek naar de inzet van artificial intelligence bij het specifiekere en veiliger maken van de medicatiebewaking. Hierbij is het UMCG hoofdaanvrager.